

Ара уюна алаас. Бу иккитыл са-
ааппазар бастыкыт ситимиз
рдукар. Сахалар бэры алаас
го торообитрүт дараы "алаас"
аа "түөлбө" диги тылар
дбуллэре чугастарыан
аабут түөлбөит диги тыла ала-
ааас

Билээр бичигт өбүлээрбит
албазаринан тархин олоромто-
Угсулара бэйлээрнээр ананымт
лас сүрдэх буулчлара. Билара
иллага-ага, алааһлар бастаан
рор дэгнэн, бамарын, тутга-
Отгон төгө сүлүүлээрнээр
өн хотонун аңорора Итэнэ
н алах, сыгы аһатар кыбы-
да туталчлара. Бу тутуулар
аайын оролонон-урууланан,
лүта-аһа албан, тэннүн-хо-
нун истэрин аайы улаатан,
эргөөн иһэллэр, оролоругар
иллиэгтибэ быһыытынан ха-
лчлара. Ага тутууларын, хаһай-
лыбатын харадын харатын кур-
харыстылара, төгө кыаллары-
н хаһыстылаланах, үйэлэх гыла
илэ сүлүүлэр.

Алаас төгш буйгшгаар зогсон
дүүжж, сэлхтнэн нэгтэнэлорор
цаахыгтарын олор улахан туу-
стгад. Эдгэх оту нлар сэлхтн
алаахын күүрүүлүүр. Саахын
гүүр, ходоулан малдын хвас-
ын, нөр-хараах сэлхтн. Отгу-
н тахылан алаахын үрдүгэр, та-
гастаах сүргэ бурдук нлара. Ага
халхын бу үлхүртэ үлхүлөр
ахтаах дьон-хэргэн дьон-кыр-
гастаах, црлуун-уруулуун ба-
тардылмаллара. Алаастарын
хатынгуу тымлртэ сүр асты-
лара, бултууулара. Ага охлорон
он-ахатин аллорор алаастарын
хатынлара, испиник-ншрхэтик
хатыннлара үүрэтэрэ-тахагара.
Эн бу кэлнэ ага уонна алыас хаста
хэмнээхтэрэ, хардарыта бай-
халдэргэн көрсөн-харагсан сэлхтн-
лара.

Манжийн сэйхан холбохуудын сарлалнаар ялтан, огтон кэрт алаастартай бөхүмэлжжэ үүхүн сэйхи мэлтээн-ахсаан буса. Колхозтарта иверинилэн уусайт бусбуга. Ол эрхэри бас ол колхозтар кырларынан, н-сэргэ түшбөлөөринин өлөрөрү сиргэ, аласка сэйхан оосо да шилэ илгэ. Бөхүмэлжээлэнгэ эригшэ, огтон колхозтарин өгсөөтүүтэ бу сэйхиан уларайт. Техника күүхүн туһанылан эхстээн калин сирн жаруу-хавь, курьүжэин-ханамаадын уудан бичигдэгбүтэ. Бойгэ бэлэр алаастаах кэди суух буула Алаастарга дьон-сэргэ хсуна сыйдыабылэн туоһуугур өлөр дьардымалара, сингэбит /нахтар эрэ хамбэлгитара. Ол эри саха дьон-сэргэтэ өбүгэ-бит хааннара тардак, төрүтгэрэ эсхэгит, өлөрбүт алаастарьвар, төрүтгэр тардылалара, итхк-малара сингэинэн сүлхэтэрдьварас саястаахтарбыт алаастарыгар төрөбүт-үөскэбигт үлэз дэмжүүт тьыаннаах этилэр өлөрүтгэрин, орду агаларын, килин сүрөхтэригэр-бьардымалара сыйдыашынан, алаастар тардылалара лүүгэтэрдьвар дэжүн-дэжүн да буюмлар ругтар, сингэригэр төрөбүт бьардын билигиннэрэлээрэ.

алаастарыгар илдьэ баран күүлэйдэтэллэрэ, ыһыахтары тэрбэллэрэ, араас бөлүк дааталары бөлөттүллэрэ. Маны сүрүннөөчүлүгү, тэрийбөөчүлүгү, үкүлүгү, дысы-кэргэн баһылыга ага бөлөлөрө.

Бишгийнхэмжэ дьон-сэргэ
бас бэлэр сүрдэнэ. Сирн үлэстөн-
гэ нэһилэктэринэн тустаах дьон
урукку ебугалэрин алаастары
анаттылар. Онон арабыг алааһыгар
эргэлшибит, чугаһаабыг күрдүтүт.
Сайын сайы оттуубут. Хойуналар-
бытын күрүөхтөйбит. Бу үлэлэри
тэригээтчинэнэ, биллэн турар,
биһиги-биллэнги калуэнэ аралар
буолабыт. Төһө кыалларынан
сүлүбүтүн, ордук ужалттары, ала-
астыгыгар чугаһата сатыыбыт.
Алаастыг барахсан "Күнч сайын
быһангыттан сосумуахтаан хаа-
лын", кыайа-холо оттоон" дьейит-
тин күөх суутунунан толбонура
осоннуура көрүөхтөн кэрэ буоллаар.
Оттоон өлсүн кэбиһэн, күрүөтүн ту-
тан бүтэрдэххинэ үлэттэн дуоһуй-
уу, бэйэ кыайылыгыттан үөрүү, кизэн
түтүгү санаата киллэр.

Олзэргэри алааспытшар ыкса сайһан олохторо уусуу сүгүс буолла быһыылаах. Бастакытын, тустаах алааска бэйгэтэр олохсуйбут кэли, ыал суох Хоно, өрүү сайһан оттооччулар сорохторо ууттан, ыра балары тутуунулар. Дьон-сэргэ үлэлиир-хамсыар сиритэр дьээ-уот туттар. Оттон улаз, сайдыы кэли сүрдүгэ баар. Ити быһыгны олох сэргэ, көрдүбүз буоллаа. Чэтин, байыр, буолуун дариыа Тастан дэ сыһдан сайһанын алааспыттын көрүөхчүт-хараылаахчүт, оттуохчүт-масыахчүт буоллаа.

[illegible]

Бу сурнуубуун мин мааныгы
бөлөтүлгөсүн баардабын. Сири бас
билли улуу дымала. Сири бас
дыһан, сири бас билер иһин иерс-
иер, улахан сэрөөлөр буалалар.
Саха киһитэ, дыһаарата сири бас бил-
ер буолун дьэгуи аһагар-иһтарэ.
Оһон киһи аптарыгыһата дьэз-иер-
иһтар кэмпиэ да солбу, дубат би-
т-тага туруктаага, санаата да ол-
курдук диириг сийистээгэ, орун-
лаага. Билинни кэмэти ага аптары-
гыһата түстэ, күһүрдүлүүгү дии-
рээс түгсүүлүгү, мунунахтарга
иһдээрэбит. Ага аптарыгыһатын
үрдэтин биер суола киһи аһааста-
х, бас билер сирдэх уоттаах буу-
тууттар сытар. Ага уһун аһааста-
сиппатын бислат өлү-саваны тобу-
түтүгүг.

Алексей Слепцов авторской балахата

Бул — көр

ТЫМНЫҢ КИИННЭРЭ

Аан бастаан тымныы киинин арыбын киинин И. А. Худяков буолар. Киин 1885 сыллаахха тохсунньу 15 күнүгэр Верхонская куоракка салгын температурата -67,8 С тымныы буолбутун бэлэтээбит. Ол кэмгэ бу саамай намыһах бэлэтэммит температура ээ.

Өймөкөөн улуунун Томторугар : "АП-ВЭГК 1928" дигн суруктаах остуолба баар. Бу бөлүмүн С. В. Обручев туруорбут. 1929 с. кулун тутарга манна метеорологической станция арыллыбыт. 1933 сыллаахха олунууга бу станцияга саамай намынах температура -67,7 С, сайыннын саамай ктин температура +38 С бэлиэтэммитэ. Бу сыл аан дойду үрдүнөн, температура төттөрү-таары түһэр-тахсар саамай улахан далааһына буолбут эбит.

СААМАЙ КИЭНГ, ДИРИНГ КҮӨЛЛЭР

Саха сириг саамай кичин күүлэ Индигир өрүс урдүттөн арааа диэки Лапатка диэн тумул арыыга сытар. Аата Моготова. Күөл изэ 300 кв километр.

Оттон Саха сириг мээрэйдэмминт күүлэ-
риттэн саамай диригнэрэ-Муоһаны Ити
Бүлүү өрүс унга салаатыгар Күндүэ үрэх
баһыгар баар, дииһинэ-110 метр.

СЫЛААС СЫРКЫ

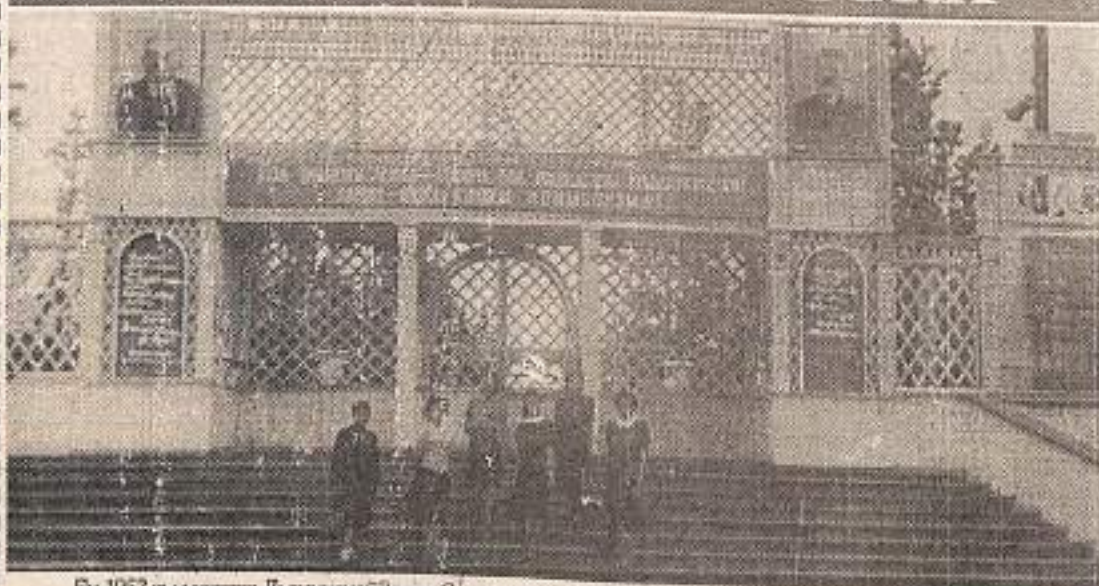
Өймөкөөн улуусунан Индигир өрүс баһыгар Сордонгоох ханталыгар итин уулаах "Сытыгар Сыылба" дин сыркы сүүрүгүрэр. Салтын температурата -40 С буолан турдагына бу сыркы уутун сылааһа +25 С буолар.

(2006 с. сахалыы хаһаҥдаартан)

АМУР ӨРҮС ААТТАНЫЫТА

1643 снллаахха Дьокуускайтан 132
киһилээх Василий Данилович Боярков
этэрээтэ Өлүөнэки, Алданынан, Учурунан
айаһаан, Становой сис хайаны туораан, урут
көрбөтөх улахан өрүстэригэр түспүтэрэ.
Ити өрүһү "Сага Өлүөнэ" диин
ааттаабыттара. Кэли "Сага Өлүөнэ"
дьингизэхтик "Амур" диин ааттамыта.

СЭДЭХ ХААРТЫСКА

[illegible]

 **Өлөксөөн
көрүдүүөстэрэ**

ТҮГЭХТЭЭХ КЭПСЭТИИ

Өлөксөн табаарыныттан
Ыстапазтан кордохор:

— Довоор, 100 солкуобайда арам
309...

Күннэгэ хардараар:

— Не имей сто рублей, а имей сто друзей.

Өмөксөөн да нэснэ хаалбат:

— Ты мне друг?

— Конечно дорогой!

— Друг всегда поможет в трудную минуту.

Вот что значит настоящий верный друг!

КЫЫЫРДАХХА

Өлөксөөн кынырдауына хайдах
буоларын түбүтүн көрсөтүр

— Бүгдэ бэйэбэр наһа улахантыг
кыһырыбытым, мадыйа түһэп барап
кулгаах тааска сыдыатынаммын бэйэбэр
түгсээн дайбап түһэрибитим...

ЫТТАР ЫТТЫЙДЫЛАР,
ОТТОН КИҢИ...

Бүтүн үлэтигэр сэмэлэнип Өлөксөөг
улаханньык кыһыры сыдыар. Онуоха
эбни дыэттигэр кэлэн истэригэ ыттар
дэлби үрэннэр эбни кыйахалаан
кэбистилэр. Дыэттигэр киирээт
көргөннүгэр кэпсэно:

— Ыттарбыт олох ыттыйыттар
тутан сөз-сыйлаан.

Өлүү түбэтгэлээх улахан уола
холуочук киирэн кээлэ. Киишбиг өрө
сарымын тустэ:

— Бэйз бу эн хаһан кийигэйэр
кийигэйэр!

Понедельник, 27 ноября	Вторник, 28 ноября	Среда, 29 ноября	Четверг, 30 ноября	Пятница, 1 декабря	Суббота, 2 декабря	Воскресенье, 3 декабря
5.00 Телеканал "Доброе утро"	5.00 Телеканал "Доброе утро"	5.00 Телеканал "Доброе утро"	5.00 Телеканал "Доброе утро"	5.00 Телеканал "Доброе утро"	5.30 Фильм "Гарантирую"	5.50 Прикл. фильм "Проект Альта"
9.00 Новости	9.00 Новости	9.00 Новости	9.00 Новости	9.00 Новости	6.00 Новости	6.00 Новости
9.05 "Малахов +"	9.05 "Малахов +"	9.05 "Малахов +"	9.05 "Малахов +"	9.05 "Малахов +"	6.10 Фильм "Гарантирую"	6.10 Прикл. фильм "Проект Альта"
10.00 "Агент национальной безопасности"	10.00 "Агент национальной безопасности"	10.00 "Агент национальной безопасности"	10.00 "Агент национальной безопасности"	10.10 "Агент национальной безопасности"	7.20 Игры, гармонь, любимая!	7.50 Прикл. фильм "Проект Альта"
11.00 "Пять минут до метро"	11.00 "Пять минут до метро"	11.00 "Пять минут до метро"	11.00 "Пять минут до метро"	11.10 "В состоянии аффекта"	8.10 Слово пастыря	7.50 Слово пастыря
12.00 Новости	12.00 Новости	12.00 Новости	12.00 Новости	12.00 Новости	8.30 Дисней-клуб	8.30 Дисней-клуб
12.20 "Лолита. Без комплексов"	12.20 "Лолита. Без комплексов"	12.20 "Лолита. Без комплексов"	12.20 "Лолита. Без комплексов"	12.20 "Лолита. Без комплексов"	9.30 Здоровье	9.20 "Умники и умницы"
13.20 "Детективы"	13.20 "Детективы"	13.20 "Детективы"	13.20 "Детективы"	13.20 "Детективы"	10.00 Новости	10.00 Новости
14.00 Другие новости	14.00 Другие новости	14.00 Другие новости	14.00 Другие новости	14.00 Другие новости	10.10 "Смак"	10.10 "Непутевые заметки"
14.30 "Контрольная закупка"	14.30 "Контрольная закупка"	14.30 "Контрольная закупка"	14.30 "Контрольная закупка"	14.30 "Контрольная закупка"	10.30 "Флэнда"	10.30 Поиск все дома
15.00 Новости	15.00 Новости	15.00 Новости	15.00 Новости	15.00 Новости	11.00 "Доктор Курпатов"	11.20 Воскресный "Ералаш"
15.20 Вне закона. "Мертвая петля"	15.20 Вне закона. "Мертвая петля"	15.20 Вне закона. "Мертвая петля"	15.20 Вне закона. "Мертвая петля"	15.20 Вне закона. "Мертвая петля"	12.00 Новости	12.00 Новости
16.00 "Любовь как любовь"	16.00 "Любовь как любовь"	16.00 "Любовь как любовь"	16.00 "Любовь как любовь"	16.00 "Любовь как любовь"	12.10 "Залатынне в Анастасии"	12.10 "Русские". Док. сериал
17.00 "Федеральный судья"	17.00 "Федеральный судья"	17.00 "Федеральный судья"	17.00 "Федеральный судья"	17.00 "Федеральный судья"	13.20 Кино "Мултан"	13.20 "Куньин". Элита Писка
18.00 Вечерние новости	18.00 Вечерние новости	18.00 Вечерние новости	18.00 Вечерние новости	18.00 Вечерние новости	14.50 Субботний "Ералаш"	13.50 Фильм "Зеленый вечер"
18.20 "Пять минут до метро"	18.20 "Пять минут до метро"	18.20 "Пять минут до метро"	18.20 "Пять минут до метро"	18.20 "Пять минут до метро"	15.20 Фильм "Великий полководец Георгий Жуков"	15.40 "КВН-45!"
19.10 "Пусть говорят"	19.10 "Пусть говорят"	19.10 "Пусть говорят"	19.10 "Пусть говорят"	19.10 "Пусть говорят"	18.00 Вечерние новости	18.00 Вечерние новости
20.00 "Сестры по крови"	20.00 "Сестры по крови"	20.00 "Сестры по крови"	20.00 "Сестры по крови"	20.00 "Сестры по крови"	18.20 "Их разбивают молнии"	19.00 "Две звезды" (S)
21.00 Время	21.00 Время	21.00 Время	21.00 Время	21.00 Время	18.50 "Кто хочет стать миллионером?"	21.00 Воскресное "Время"
21.30 "За все тебя благодарю"	21.30 "За все тебя благодарю"	21.30 "За все тебя благодарю"	21.30 "За все тебя благодарю"	21.30 "За все тебя благодарю"	19.30 "Большое гоним"	21.50 Роб Шейдлер в комедии "Цирк" (2002 год)
23.30 Прислуга. Чужие в доме"	23.30 Прислуга. Чужие в доме"	23.30 Прислуга. Чужие в доме"	23.30 Прислуга. Чужие в доме"	23.30 Прислуга. Чужие в доме"	21.20 "Звезды на льду"	23.50 Фигурное катание. Гран-при - Кубок России
0.40 Ночные новости	0.40 Ночные новости	0.40 Ночные новости	0.40 Ночные новости	0.40 Ночные новости	22.00 "Высшая лига"	1.20 "Секс-символы"
0.50 Теория вероятности. "Революция полов"	0.50 Теория вероятности. "Революция полов"	0.50 Теория вероятности. "Революция полов"	0.50 Теория вероятности. "Революция полов"	0.50 Теория вероятности. "Революция полов"	0.10 Триллер "28 дней спустя"	2.20 Ниналь Кидман в остроумном фильме "Днигра"
1.40 Прикл. фильм "Пришел"	1.40 Прикл. фильм "Пришел"	1.40 Прикл. фильм "Пришел"	1.40 Прикл. фильм "Пришел"	1.40 Прикл. фильм "Пришел"	2.20 Фильм "Без этого уныла"	до 4.25
3.20 Что? Где? Когда?	3.20 Что? Где? Когда?	3.20 Что? Где? Когда?	3.20 Что? Где? Когда?	3.20 Что? Где? Когда?	4.40 Сериал "Мертвая зона"	до 4.25
до 4.20	до 4.45	до 4.35	до 4.30	до 5.15	до 5.25	до 4.25

РТР 2-й канал	РТР 2-й канал	РТР 2-й канал	РТР 2-й канал	РТР 2-й канал	РТР 2-й канал	РТР 2-й канал
5.00 "Доброе утро, Россия"	5.00 "Доброе утро, Россия"	5.00 "Доброе утро, Россия"	5.00 "Доброе утро, Россия"	5.00 "Доброе утро, Россия"	5.00 "Доброе утро, Россия"	5.00 "Доброе утро, Россия"
8.45 "Убить Гитлера". Фильм 1-й	8.45 "Убить Гитлера". Фильм 1-й	8.45 "Убить Гитлера". Фильм 1-й	8.45 "Убить Гитлера". Фильм 1-й	8.45 "Убить Гитлера". Фильм 1-й	8.45 "Убить Гитлера". Фильм 1-й	8.45 "Убить Гитлера". Фильм 1-й
9.45 ВЕСТИ. ДЕЖ. ЧАСТЬ	9.45 ВЕСТИ. ДЕЖ. ЧАСТЬ	9.45 ВЕСТИ. ДЕЖ. ЧАСТЬ	9.45 ВЕСТИ. ДЕЖ. ЧАСТЬ	9.45 ВЕСТИ. ДЕЖ. ЧАСТЬ	9.45 ВЕСТИ. ДЕЖ. ЧАСТЬ	9.45 ВЕСТИ. ДЕЖ. ЧАСТЬ
10.00 "Убить Гитлера". Фильм 2-й	10.00 "Убить Гитлера". Фильм 2-й	10.00 "Убить Гитлера". Фильм 2-й	10.00 "Убить Гитлера". Фильм 2-й	10.00 "Убить Гитлера". Фильм 2-й	10.00 "Убить Гитлера". Фильм 2-й	10.00 "Убить Гитлера". Фильм 2-й
11.00 ВЕСТИ	11.00 ВЕСТИ	11.00 ВЕСТИ	11.00 ВЕСТИ	11.00 ВЕСТИ	11.00 ВЕСТИ	11.00 ВЕСТИ
11.50 "Комната смека"	11.50 "Комната смека"	11.50 "Комната смека"	11.50 "Комната смека"	11.50 "Комната смека"	11.50 "Комната смека"	11.50 "Комната смека"
12.50 "Частная жизнь"	12.50 "Частная жизнь"	12.50 "Частная жизнь"	12.50 "Частная жизнь"	12.50 "Частная жизнь"	12.50 "Частная жизнь"	12.50 "Частная жизнь"
13.45 ВЕСТИ. ДЕЖ. ЧАСТЬ	13.45 ВЕСТИ. ДЕЖ. ЧАСТЬ	13.45 ВЕСТИ. ДЕЖ. ЧАСТЬ	13.45 ВЕСТИ. ДЕЖ. ЧАСТЬ	13.45 ВЕСТИ. ДЕЖ. ЧАСТЬ	13.45 ВЕСТИ. ДЕЖ. ЧАСТЬ	13.45 ВЕСТИ. ДЕЖ. ЧАСТЬ
14.00 ВЕСТИ	14.00 ВЕСТИ	14.00 ВЕСТИ	14.00 ВЕСТИ	14.00 ВЕСТИ	14.00 ВЕСТИ	14.00 ВЕСТИ
14.40 Дмитрий Орлов, Владимир Гостюхин, Юрий Степанов, Виктор Сухоруков, Нина Русланова и Елизавета Боярская в фильме "Первый после Бога". 2005г.	14.40 Дмитрий Орлов, Владимир Гостюхин, Юрий Степанов, Виктор Сухоруков, Нина Русланова и Елизавета Боярская в фильме "Первый после Бога". 2005г.	14.40 Дмитрий Орлов, Владимир Гостюхин, Юрий Степанов, Виктор Сухоруков, Нина Русланова и Елизавета Боярская в фильме "Первый после Бога". 2005г.	14.40 Дмитрий Орлов, Владимир Гостюхин, Юрий Степанов, Виктор Сухоруков, Нина Русланова и Елизавета Боярская в фильме "Первый после Бога". 2005г.	14.40 Дмитрий Орлов, Владимир Гостюхин, Юрий Степанов, Виктор Сухоруков, Нина Русланова и Елизавета Боярская в фильме "Первый после Бога". 2005г.	14.40 Дмитрий Орлов, Владимир Гостюхин, Юрий Степанов, Виктор Сухоруков, Нина Русланова и Елизавета Боярская в фильме "Первый после Бога". 2005г.	14.40 Дмитрий Орлов, Владимир Гостюхин, Юрий Степанов, Виктор Сухоруков, Нина Русланова и Елизавета Боярская в фильме "Первый после Бога". 2005г.
16.40 ВЕСТИ. ДЕЖ. ЧАСТЬ	16.40 ВЕСТИ. ДЕЖ. ЧАСТЬ	16.40 ВЕСТИ. ДЕЖ. ЧАСТЬ	16.40 ВЕСТИ. ДЕЖ. ЧАСТЬ	16.40 ВЕСТИ. ДЕЖ. ЧАСТЬ	16.40 ВЕСТИ. ДЕЖ. ЧАСТЬ	16.40 ВЕСТИ. ДЕЖ. ЧАСТЬ
17.00 ВЕСТИ	17.00 ВЕСТИ	17.00 ВЕСТИ	17.00 ВЕСТИ	17.00 ВЕСТИ	17.00 ВЕСТИ	17.00 ВЕСТИ
17.20 Вести "Саха"	17.20 Вести "Саха"	17.20 Вести "Саха"	17.20 Вести "Саха"	17.20 Вести "Саха"	17.20 Вести "Саха"	17.20 Вести "Саха"
17.40 "Обреченная стать звездой". Телепрограмма	17.40 "Обреченная стать звездой". Телепрограмма	17.40 "Обреченная стать звездой". Телепрограмма	17.40 "Обреченная стать звездой". Телепрограмма	17.40 "Обреченная стать звездой". Телепрограмма	17.40 "Обреченная стать звездой". Телепрограмма	17.40 "Обреченная стать звездой". Телепрограмма
18.40 "Волны". Телепрограмма	18.40 "Волны". Телепрограмма	18.40 "Волны". Телепрограмма	18.40 "Волны". Телепрограмма	18.40 "Волны". Телепрограмма	18.40 "Волны". Телепрограмма	18.40 "Волны". Телепрограмма
19.40 ВЕСТИ. ДЕЖ. ЧАСТЬ	19.40 ВЕСТИ. ДЕЖ. ЧАСТЬ	19.40 ВЕСТИ. ДЕЖ. ЧАСТЬ	19.40 ВЕСТИ. ДЕЖ. ЧАСТЬ	19.40 ВЕСТИ. ДЕЖ. ЧАСТЬ	19.40 ВЕСТИ. ДЕЖ. ЧАСТЬ	19.40 ВЕСТИ. ДЕЖ. ЧАСТЬ
20.00 ВЕСТИ	20.00 ВЕСТИ	20.00 ВЕСТИ	20.00 ВЕСТИ	20.00 ВЕСТИ	20.00 ВЕСТИ	20.00 ВЕСТИ
21.05 "Спокойной ночи, малыши!"	21.05 "Спокойной ночи, малыши!"	21.05 "Спокойной ночи, малыши!"	21.05 "Спокойной ночи, малыши!"	21.05 "Спокойной ночи, малыши!"	21.05 "Спокойной ночи, малыши!"	21.05 "Спокойной ночи, малыши!"
21.15 "Каменская. Личное дело"	21.15 "Каменская. Личное дело"	21.15 "Каменская. Личное дело"	21.15 "Каменская. Личное дело"	21.15 "Каменская. Личное дело"	21.15 "Каменская. Личное дело"	21.15 "Каменская. Личное дело"
23.15 "Мой серебряный шар"	23.15 "Мой серебряный шар"	23.15 "Мой серебряный шар"	23.15 "Мой серебряный шар"	23.15 "Мой серебряный шар"	23.15 "Мой серебряный шар"	23.15 "Мой серебряный шар"
0.15 "ВЕСТИ"	0.15 "ВЕСТИ"	0.15 "ВЕСТИ"	0.15 "ВЕСТИ"	0.15 "ВЕСТИ"	0.15 "ВЕСТИ"	0.15 "ВЕСТИ"
0.35 "Честный детектив"	0.35 "Честный детектив"	0.35 "Честный детектив"	0.35 "Честный детектив"	0.35 "Честный детектив"	0.35 "Честный детектив"	0.35 "Честный детектив"
1.05 "Синемания"	1.05 "Синемания"	1.05 "Синемания"	1.05 "Синемания"	1.05 "Синемания"	1.05 "Синемания"	1.05 "Синемания"
до 1.34	до 3.08	до 2.33	до 2.53	до 3.55	до 3.26	до 3.24

НТВ 3-й канал	НТВ 3-й канал	НТВ 3-й канал	НТВ 3-й канал	НТВ 3-й канал	НТВ 3-й канал	НТВ 3-й канал
5.00 "СЕГОДНЯ УТРОМ"	5.00 "СЕГОДНЯ УТРОМ"	5.00 "СЕГОДНЯ УТРОМ"	5.00 "СЕГОДНЯ УТРОМ"	5.00 "СЕГОДНЯ УТРОМ"	5.00 "СЕГОДНЯ УТРОМ"	5.00 "СЕГОДНЯ УТРОМ"
8.05 "НАШЕ ВСЕ!"	8.05 "НАШЕ ВСЕ!"	8.05 "НАШЕ ВСЕ!"	8.05 "НАШЕ ВСЕ!"	8.05 "НАШЕ ВСЕ!"	8.05 "НАШЕ ВСЕ!"	8.05 "НАШЕ ВСЕ!"
9.00 "СЕГОДНЯ"	9.00 "СЕГОДНЯ"	9.00 "СЕГОДНЯ"	9.00 "СЕГОДНЯ"	9.00 "СЕГОДНЯ"	9.00 "СЕГОДНЯ"	9.00 "СЕГОДНЯ"
9.25 "ЧРЕЗВ. ПРОИСШЕСТВИЕ. ОБЗОР ЗА НЕДЕЛЮ"	9.25 "ЧРЕЗВ. ПРОИСШЕСТВИЕ. ОБЗОР ЗА НЕДЕЛЮ"	9.25 "ЧРЕЗВ. ПРОИСШЕСТВИЕ. ОБЗОР ЗА НЕДЕЛЮ"	9.25 "ЧРЕЗВ. ПРОИСШЕСТВИЕ. ОБЗОР ЗА НЕДЕЛЮ"	9.25 "ЧРЕЗВ. ПРОИСШЕСТВИЕ. ОБЗОР ЗА НЕДЕЛЮ"	9.25 "ЧРЕЗВ. ПРОИСШЕСТВИЕ. ОБЗОР ЗА НЕДЕЛЮ"	9.25 "ЧРЕЗВ. ПРОИСШЕСТВИЕ. ОБЗОР ЗА НЕДЕЛЮ"
10.00 "КУЛИНАРНЫЙ ПОЕДИНОК"	10.00 "КУЛИНАРНЫЙ ПОЕДИНОК"	10.00 "КУЛИНАРНЫЙ ПОЕДИНОК"	10.00 "КУЛИНАРНЫЙ ПОЕДИНОК"	10.00 "КУЛИНАРНЫЙ ПОЕДИНОК"	10.00 "КУЛИНАРНЫЙ ПОЕДИНОК"	10.00 "КУЛИНАРНЫЙ ПОЕДИНОК"
10.55 "КВАРТИРНЫЙ ВОПРОС"	10.55 "КВАРТИРНЫЙ ВОПРОС"	10.55 "КВАРТИРНЫЙ ВОПРОС"	10.55 "КВАРТИРНЫЙ ВОПРОС"	10.55 "КВАРТИРНЫЙ ВОПРОС"	10.55 "КВАРТИРНЫЙ ВОПРОС"	10.55 "КВАРТИРНЫЙ ВОПРОС"
12.00 "СЕГОДНЯ"	12.00 "СЕГОДНЯ"	12.00 "СЕГОДНЯ"	12.00 "СЕГОДНЯ"	12.00 "СЕГОДНЯ"	12.00 "СЕГОДНЯ"	12.00 "СЕГОДНЯ"
12.30 Сериал "СЫЩИКИ-3"	12.30 Сериал "СЫЩИКИ-3"	12.30 Сериал "СЫЩИКИ-3"	12.30 Сериал "СЫЩИКИ-3"	12.30 Сериал "СЫЩИКИ-3"	12.30 Сериал "СЫЩИКИ-3"	12.30 Сериал "СЫЩИКИ-3"
14.30 "ОБЗОР. ЧРЕЗВ. ПРОИСШЕСТВИЕ"	14.30 "ОБЗОР. ЧРЕЗВ. ПРОИСШЕСТВИЕ"	14.30 "ОБЗОР. ЧРЕЗВ. ПРОИСШЕСТВИЕ"	14.30 "ОБЗОР. ЧРЕЗВ. ПРОИСШЕСТВИЕ"	14.30 "ОБЗОР. ЧРЕЗВ. ПРОИСШЕСТВИЕ"	14.30 "ОБЗОР. ЧРЕЗВ. ПРОИСШЕСТВИЕ"	14.30 "ОБЗОР. ЧРЕЗВ. ПРОИСШЕСТВИЕ"
15.00 "СЕГОДНЯ"	15.00 "СЕГОДНЯ"	15.00 "СЕГОДНЯ"	15.00 "СЕГОДНЯ"	15.00 "СЕГОДНЯ"	15.00 "СЕГОДНЯ"	15.00 "СЕГОДНЯ"
15.30 "ОПЕРА. ХРОНИКИ УБОЙНОГО ОТДЕЛА"	15.30 "ОПЕРА. ХРОНИКИ УБОЙНОГО ОТДЕЛА"	15.30 "ОПЕРА. ХРОНИКИ УБОЙНОГО ОТДЕЛА"	15.30 "ОПЕРА. ХРОНИКИ УБОЙНОГО ОТДЕЛА"	15.30 "ОПЕРА. ХРОНИКИ УБОЙНОГО ОТДЕЛА"	15.30 "ОПЕРА. ХРОНИКИ УБОЙНОГО ОТДЕЛА"	15.30 "ОПЕРА. ХРОНИКИ УБОЙНОГО ОТДЕЛА"
17.35 "ОБЗОР. ЧРЕЗВ. ПРОИСШЕСТВИЕ"	17.35 "ОБЗОР. ЧРЕЗВ. ПРОИСШЕСТВИЕ"	17.35 "ОБЗОР. ЧРЕЗВ. ПРОИСШЕСТВИЕ"	17.35 "ОБЗОР. ЧРЕЗВ. ПРОИСШЕСТВИЕ"	17.35 "ОБЗОР. ЧРЕЗВ. ПРОИСШЕСТВИЕ"	17.35 "ОБЗОР. ЧРЕЗВ. ПРОИСШЕСТВИЕ"	17.35 "ОБЗОР. ЧРЕЗВ. ПРОИСШЕСТВИЕ"
18.00 "СЕГОДНЯ"	18.00 "СЕГОДНЯ"	18.00 "СЕГОДНЯ"	18.00 "СЕГОДНЯ"	18.00 "СЕГОДНЯ"	18.00 "СЕГОДНЯ"	18.00 "СЕГОДНЯ"
18.30 "ВРАЧЕБНАЯ ТАЙНА"	18.30 "ВРАЧЕБНАЯ ТАЙНА"	18.30 "ВРАЧЕБНАЯ ТАЙНА"	18.30 "ВРАЧЕБНАЯ ТАЙНА"	18.30 "ВРАЧЕБНАЯ ТАЙНА"	18.30 "ВРАЧЕБНАЯ ТАЙНА"	18.30 "ВРАЧЕБНАЯ ТАЙНА"
19.35 "УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ - 7"	19.35 "УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ - 7"	19.35 "УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ - 7"	19.35 "УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ - 7"	19.35 "УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ - 7"	19.35 "УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ - 7"	19.35 "УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ - 7"
20.50 "ОБЗОР. ЧРЕЗВ. ПРОИСШЕСТВИЕ"	20.50 "ОБЗОР. ЧРЕЗВ. ПРОИСШЕСТВИЕ"	20.50 "ОБЗОР. ЧРЕЗВ. ПРОИСШЕСТВИЕ"	20.50 "ОБЗОР. ЧРЕЗВ. ПРОИСШЕСТВИЕ"	20.50 "ОБЗОР. ЧРЕЗВ. ПРОИСШЕСТВИЕ"	20.50 "ОБЗОР. ЧРЕЗВ. ПРОИСШЕСТВИЕ"	20.50 "ОБЗОР. ЧРЕЗВ. ПРОИСШЕСТВИЕ"
21.00 "СЕГОДНЯ"	21.00 "СЕГОДНЯ"	21.00 "СЕГОДНЯ"	21.00 "СЕГОДНЯ"	21.00 "СЕГОДНЯ"	21.00 "СЕГОДНЯ"	21.00 "СЕГОДНЯ"
21.40 "МОЛОДЫЕ И ЗЛЫЕ"	21.40 "МОЛОДЫЕ И ЗЛЫЕ"	21.40 "МОЛОДЫЕ И ЗЛЫЕ"	21.40 "МОЛОДЫЕ И ЗЛЫЕ"	21.40 "МОЛОДЫЕ И ЗЛЫЕ"	21.40 "МОЛОДЫЕ И ЗЛЫЕ"	21.40 "МОЛОДЫЕ И ЗЛЫЕ"
22.40 "СЛЕПОЙ"	22.40 "СЛЕПОЙ"	22.40 "СЛЕПОЙ"	22.40 "СЛЕПОЙ"	22.40 "СЛЕПОЙ"	22.40 "СЛЕПОЙ"	22.40 "СЛЕПОЙ"
23.40 "ШКОЛА ЗЛОСЛОВИЯ"	23.40 "ШКОЛА ЗЛОСЛОВИЯ"	23.40 "ШКОЛА ЗЛОСЛОВИЯ"	23.40 "ШКОЛА ЗЛОСЛОВИЯ"	23.40 "ШКОЛА ЗЛОСЛОВИЯ"	23.40 "ШКОЛА ЗЛОСЛОВИЯ"	23.40 "ШКОЛА ЗЛОСЛОВИЯ"
0.35 Комедия "ЭННИ КОЛЛ"	0.35 Комедия "ЭННИ КОЛЛ"	0.35 Комедия "ЭННИ КОЛЛ"	0.35 Комедия "ЭННИ КОЛЛ"	0.35 Комедия "ЭННИ КОЛЛ"	0.35 Комедия "ЭННИ КОЛЛ"	0.35 Комедия "ЭННИ КОЛЛ"
2.10 СОВЕРШЕННО СЕКРЕТНО. ИНФОРМАЦИЯ К РАЗМЫШЛЕНИЮ	2.10 СОВЕРШЕННО СЕКРЕТНО. ИНФОРМАЦИЯ К РАЗМЫШЛЕНИЮ	2.10 СОВЕРШЕННО СЕКРЕТНО. ИНФОРМАЦИЯ К РАЗМЫШЛЕНИЮ	2.10 СОВЕРШЕННО СЕКРЕТНО. ИНФОРМАЦИЯ К РАЗМЫШЛЕНИЮ	2.10 СОВЕРШЕННО СЕКРЕТНО. ИНФОРМАЦИЯ К РАЗМЫШЛЕНИЮ	2.10 СОВЕРШЕННО СЕКРЕТНО. ИНФОРМАЦИЯ К РАЗМЫШЛЕНИЮ	2.10 СОВЕРШЕННО СЕКРЕТНО. ИНФОРМАЦИЯ К РАЗМЫШЛЕНИЮ
2.55 "КРИМИНАЛЬНАЯ РОССИЯ"	2.55 "КРИМИНАЛЬНАЯ РОССИЯ"	2.55 "КРИМИНАЛЬНАЯ РОССИЯ"	2.55 "КРИМИНАЛЬНАЯ РОССИЯ"	2.55 "КРИМИНАЛЬНАЯ РОССИЯ"	2.55 "КРИМИНАЛЬНАЯ РОССИЯ"	2.55 "КРИМИНАЛЬНАЯ РОССИЯ"
3.25 "КОМА: ЭТО ПРАВДА"	3.25 "КОМА: ЭТО ПРАВДА"	3.25 "КОМА: ЭТО ПРАВДА"	3.25 "КОМА: ЭТО ПРАВДА"	3.25 "КОМА: ЭТО ПРАВДА"	3.25 "КОМА: ЭТО ПРАВДА"	3.25 "КОМА: ЭТО ПРАВДА"
3.50 Сериал "ЛЮБОВЬ ВДОВЦА - 2" (США)	3.50 Сериал "ЛЮБОВЬ ВДОВЦА - 2" (США)	3.50 Сериал "ЛЮБОВЬ ВДОВЦА - 2" (США)	3.50 Сериал "ЛЮБОВЬ ВДОВЦА - 2" (США)	3.50 Сериал "ЛЮБОВЬ ВДОВЦА - 2" (США)	3.50 Сериал "ЛЮБОВЬ ВДОВЦА - 2" (США)	3.50 Сериал "ЛЮБОВЬ ВДОВЦА - 2" (США)
4.35 "ОБЗОР. ЧРЕЗВ. ПРОИСШЕСТВИЕ"	4.35 "ОБЗОР. ЧРЕЗВ. ПРОИСШЕСТВИЕ"	4.35 "ОБЗОР. ЧРЕЗВ. ПРОИСШЕСТВИЕ"	4.35 "ОБЗОР. ЧРЕЗВ. ПРОИСШЕСТВИЕ"	4.35 "ОБЗОР. ЧРЕЗВ. ПРОИСШЕСТВИЕ"	4.35 "ОБЗОР. ЧРЕЗВ. ПРОИСШЕСТВИЕ"	4.35 "ОБЗОР. ЧРЕЗВ. ПРОИСШЕСТВИЕ"
до 5.00	до 5.00	до 5.00	до 5.00	до 5.00	до 5.00	до 5.00

НВК 4-й канал

До 5.00	До 5.00	До 5.00	До 5.00	До 5.00	До 5.00	До 5.00
07.00-08.00 "Новый день" 18.00 Сунуннар-Новости. 18.15 "Эбэнки ороһуона" статус ылыллыбыта I Сылыгар, "Өлөөн" совхоз 45 сылыгар "Өлөөн табалыт кыргытгара" ("Өлөөн" -ТВ) 18.30 ДТРА "Поларная звезда" "Дневник юнкора" 19.00 "Аал-луук мас" "Муустах муора хоннобор" Усууаана изиллэнгэ 19.15 "Право знать" 19.30 "Федерация" 20.45 "Саха сирэ-Якутия" 21.10 "Сарыал" Народный артист РФ и РС(Я) Валентин Антонов. 21.55 К 60-летию Министерства здравоохранения РС(Я) 22.40 "Саха сирэ-Якутия" До 23.00	07.00-08.00 "Новый день" 18.00 Сунуннар-Новости. 18.15 "Сылы - омулут баайа" ("Анна" -ТВ) 18.35 К 65-летию Битвы под Москвой "Следующая остановка фронт" Документальный фильм. 19.00 "Достоверно" 19.30 ДТРА "Поларная звезда" "Дневник юнкора" "Родной мой край" 20.45 "Саха сирэ-Якутия" 21.10 "Колос" Аһаас эфир 22.10 "Транспортный альянс" Совместная коллегия Минтранспорта РФ, Координационного Совета при Полпреде Президента РФ и ДВФО и Правительства РС(Я) 23.00 "Саха сирэ-Якутия" До 23.20	07.00-08.00 "Новый день" 18.00 Сунуннар-Новости. 18.15 "Сага сокуон олохо кикэрэ" ("Сунтаар" -ТВ) 18.30 "Память остается" 18.45 "Надежность, проверенная временем" К 85-летию Федерации профсоюзов РС(Я) 19.15 Ток-шоу "Социум" 20.00 "Вести" канала "Россия" 20.45 "Саха сирэ-Якутия". Информационная программа. 21.10 "Культурная эволюция" 22.10 "Есть только миг..." 21.55 "Аал-луук мас" көрдөрүр. Анастасия Варламова (из фонда ТВ) 22.40 "Саха сирэ-Якутия". Информационная программа. До 23.00	07.00-08.00 "Новый день" 18.00 Сунуннар-Новости. 18.15 "Мас ууһа Гаврил Жирков" ("Ханалас" -ТВ) 18.35 "Служба спасения 01" 19.00 "Правительственный час" 20.00 "Вести" канала "Россия" 20.45 "Саха сирэ-Якутия". Информационная программа. 21.10 "Культурная эволюция" 22.10 "Есть только миг..." 21.55 "Аал-луук мас" көрдөрүр. Анастасия Варламова (из фонда ТВ) 22.40 "Саха сирэ-Якутия". Информационная программа. До 23.00	07.00-08.00 "Новый день" 18.00 Сунуннар-Новости. 18.15 "Эн умунна..." ("Майа" -ТВ) 18.35 "Сезон идей" 18.55 "Сардаана" "Ыраах Тэйиэ" 19.30 "Деловой мир" 20.00 "Вести" канала "Россия" 20.45 "Саха сирэ-Якутия". Информационная программа. 21.10 "Тобул" 21.55 "Вестник недели молодежи" 22.10 "Кулунмүүр туһунан санаа" (из фонда ТВ) 22.40 "Саха сирэ-Якутия". Информационная программа. До 23.00	16.00 "Гезаа" "Нэргэт" 16.30 "Джуманджиланд" 17.00 Здоровье с доктором "Небоим" 17.30 "Грани сотрудничества" "Северный форум" 18.00 "Тэтич" 18.30 "Истинк илдьит" 19.30 "Парламентский вестник" 20.00 "Вести" канала "Россия" 20.20 Мультипликационный фильм. 20.30 "Саха сирэ. Кунтан кут" Информационной- аналитической программа. 21.05 "Правовед" 21.35 "Большое экстремальное свидание" 22.00 Погода. До 22.01	16.00 "Туннук" 16.30 Республиканской телевизионный конкурс "Поларная звезда" 17.30 "Кулинарный мир" 18.00 "Его Величество Бренд" 18.15 "Большое экстремальное свидание" 18.30 "Detsai" "Кэска" 18.45 "Дойдум бараксан" 19.30 "Якутия. День за днем". Информационно- аналитическая программа. 20.00 "Вести недели" канала "Россия" 21.05 "Родник" 21.35 "Простые истины" 22.00 Погода. До 22.01

Администрация Муниципального района "Чурапчинский улус (район)" объявляет открытый конкурс на размещение муниципального заказа, с правом заключения муниципального контракта в 2007 году

Организатор открытого конкурса:
1. Администрация Муниципального района "Чурапчинский улус (район)" РС (Я).
12. Почтовый адрес: 678670, с. Чурапча, Чурапчинский улус, ул. Ленина, 41. К. тел.: 41-120 факс: 41 - 601 e-mail: oeschab@churap.sakha.ru.
13. Руководитель проекта: Петров Николай Ильич – начальник Управления жилищно-коммунального хозяйства МР "Чурапчинский улус (район)".
Конкурс № 1:
1. Муниципальный заказчик: администрация Муниципального района "Чурапчинский улус (район)".
2. Предмет конкурса: перевозка каменного угля для ведомственных нужд на 1 полугодие 2007 года по 10 лотам.
Общий объем: 1080 тонн.

3. Объем финансирования: не менее 700 000 рублей.
4. Источники финансирования: местные бюджеты муниципальных образований наслегов на 2007 год.
Срок окончания приема конкурсных заявок 18 декабря 2006 года в 18 часов 00 мин по местному времени.
Дата, место и время вскрытия конвертов с конкурсными заявками: 19 декабря 2006 год в 10 часов 00 мин. по адресу организатора.
Конкурсную документацию и дополнительную информацию можно получить по адресу организатора открытого конкурса.
Контактный телефон: 41-120, каб. 38
Управление экономического развития.
Стоимость конкурсной документации составляет – 500 рублей.

"РОСТЕХИНВЕНТАРИЗАЦИЯ"

Федеральный Государственный университет тэригэ Саха Республикатынаары филиалы 1 №-дээх улуустар икки ардыларынаары от-делениета улуус бары тэригэлэри-гэр, чааһынай дьонго бэйэтэни онголорун биллэрэр

1. Олорор дьэни-уоту, тутуу араас көрүнүгүн паспорттааһын;
2. Межевание. Сир-уот, уһаайба границаларын, кэтин быһаары;
3. Риелторскай өтө (сир, дьэ-ни-уоту бас билигэ ыларса ирдэ-нигэр үлэлэри толоруу, туһаанаах тэригэлэртэн докумуоннары хо-муусуу).

Ирдэнилэр докумуоннаар:
– Хаһаайың паспортун куюспуту-ата,
– ИНН куюспутуата,
– Сир бэриллэбитин туһунан туоһулуур докумуоннаар,
– Сир бэриллэбитин туһунан туоһулуур докумуоннаар суох буол-лахтарына олохтоох дьаһалта хаһаайыстыбаны кинигэтигэр таппыска.

Сахааһын 42-859 телефонуна эбитэр бэйэтиг кэтин биэриэххитин сөп.

Ыйытты аадырыспыт: Чурапчы сэлэнигэ, Межеряков уулусса 7 №-ро, телефакс: 42-859.

ЭБЭРДЭЛИИБИТ!

Ыйыттылар, убаастыыр аба табаарыспытын, кимсэриспытын, ветеринарнай управление ветеринарнай, "Чурапчы" сэлэнигэтигэр олохтоох Валерий Николаевич СОЛОВЬЕВ ар сылгыга түбүктээх үлэи сыаналанан "Саха Республикатын тыаһын хаһаайыстыбатын туйгуна" билиэн наараадалааһынан ик сүрээтигэр үлэи кэтин таһаар эбэрдэлиибит!

Барабыт үлэсэр ситиһиллэр, дьэ-кэргэнгэр бэбэ тыраа буолан үлэ үлүгэр үлэ-кэп, дьэ-кэргэнгэр сылгыларга, курулун биллээх үлүгэр хаһаайы, субэһит барабыт.

Ветеринарнай управление коллектива.

СҮТҮКТЭННИБИТ

Сэтинньи 12 күнүгэр сырдык дьүүһүнээх 4 ыйдаах тыһы кавказскай овчарка ыт оҕото сүтэ.

Ким көрбүт, баайан туруорар маннаага 42-859 (үлэ кэмигэр), 41-978 (дьэ-кэргэн, үлэ кэтингэ) телефоннарга биллэрбөт.

Таппаллаах оҕом, бырааһыт, таппыт Улахан-Кул олохтоор

МАКАРОВ Григорий Григорьевич уһун ыраахан ырыыттан сэтинньи 22 күнүгэр олохтон туораабытын дьирингэ курутуулаах туран билэр дьонутар, аймахтарыгар, табаарыстарыгар ыһыһынарбыт.

Ийэ, убайыра, эдьийэ күтүөтэ саһаһа.

Кулурданын тэригэлэр:
– Григорий Григорьевич ыраахан ырыыттан күн сиргиттэн барбытынан ситиһиллэр ийэлэр Альбина Алексеевна, кэтин орлорутар, күтүөтүгэр Улахан Кулуттан Максимовтар дьэ-кэргэнгэр.

– Григорий Григорьевич эдэр саһаһар ыраахан ырыыттан албуттунан ийэлэр эдьийэлэр, балтыгар Альбина Алексеевна Макарова, биэргэ төрөөбүттэригэр, чутас аймахтарыгар Харлампьевтар, Демидовтар, Лыткиннар.

– Табаарыспыт Григорий Григорьевич күн сиргиттэн барбытынан ийэлэр Альбина Алексеевна, биэргэ төрөөбүттэригэр оҕулаһа биэргэ үлэсэригэр.

Чурапчы сэлэнигэтигэр олохтоор ЗАХАРОВ Владислав Трофимович соһуурдаах албуттунан уолутар Трофим Владиславович кулурданын тэригэлэр.

"Чурапчы" кооператив коллектива.

Кулурданын тэригэлэр:
– Кэргэн Владислав Трофимович олохтон туораабытынан мөдөсүтэ Надежда Егоровна Захарова кэтин балыһа административта, профнама.

– Табаарыспыт Владислав Трофимович соһуурдаах олохтон барбытынан кэргэнгэр Надежда Егоровна, орлорутар, ситиһиллэр, аҕытар, биэргэ төрөөбүттэригэр оҕулаһа биэргэ үлэсэригэр.

Горай улуунун Айымак администрация олохтоор, таппаллаах аҕа КОНОНОВ Василий Семенович күн сиргиттэн барбытынан администрация специалиһтар Лидия Петровна Дюжарова кулурданын тэригэлэр.

Болуур иһилигэтигэр муниципальнай тэригэлэтигэр администрацията.

Дьонуускай куорат олохтоор, педагогическай үлэ ветерана ЕФИМОВА Варвара Дмитриевна ыраахан ырыыттан олохтон туораабытынан орлорутар Лена Петровна, Валерий Петрович, Савельева Петровна Керемесовтар, ситиһиллэр, чутас аймахтарыгар кулурданын тэригэлэр.

Уөрэх управлениета, уөрэх үлэсэригэр профсоюзун комитетта.

Дьонуускай куорат олохтоор, үлэ ветерана НИКОЛАЕВА Анастасия Егоровна олохтон туораабытынан балтыгар 23 №-дээх аҕаһа ситиһиллэр Мария Егоровна Николаева кулурданын тэригэлэр.

Кэтин балыһа администрацията, профнама.

ЫТЫКТАБЫЛААХ ҮЛҮҮҮНТ ОЛОХТООХТОР!

Улууспут олобуунуун тэнигэ хардыылыр, история хаамытын кэрэхэлиир, ханнык да түгэнгэ эһигиниин биэргэ буолар

"САГА ОЛОХ"

хаһааппытыгар суруттарарга тиэтэниг!

Сыаната 6 ыйга – 300

СОЛК.

1 сылга – 350 солк.

Дьэ-кэргэнгэр аҕаһа ыһытырыаххытын сии.

Телефоннар: 41-265, 41-358.

"Сага олох" РИХ ГҮ

Чурапчы сэлэнигэ, Межеряков уулусса 7 №-ро, телефакс: 42-859.

Дьэ-кэргэнгэр

Оддулуун иһилигэтигэр олохтоор, сиртэ ветерана ЯКОВЛЕВА Елена Николаевна

ыраахан ырыыттан олохтон туораабытынан эдьийэлэр Марфа, убайыра Успенга, Никитка, Никитка, Семёна ууһа кэтин дьэ-кэргэнгэр, биэргэ аймахтарыгар кулурданын тэригэлэр.

"Оддулуун иһилигэтигэр" МТ дьаһалтата.

Кулурданын тэригэлэр:
– Балта Елена Николаевна күн сиргиттэн барбытынан ар сылгыга администрацията бухгалтерия үлэсэригэр Сидорова Марфа Никитовна Болуур иһилигэтигэр муниципальнай тэригэлэтигэр администрацията.

– Елена Николаевна олохтон туораабытынан убайытар Никитка, Никитка, саһаһар Маринна, Никитка, Яковленга, айыах-балта дьонутар Оддулуунтан Савельевтар, Яковленга, Шестаковтар.

– Елена Николаевна олохтон туораабытынан убайытар Дьиринг оҕулаһа үлэсэригэр Иван Никитович Яковленга Дьирингэтигэр агро-оскула коллектива.

– Елена Никитовна эдьийэ балдыа олохтон туораабытынан убайытар Семен Никитович, биэргэ төрөөбүттэригэр, аймахтарыгар Оддулуун, Мындааралай оҕулаһагар биэргэ үлэсэригэр табаарыстара.

– Елена Никитовна күн сиргиттэн барбытынан биэргэ төрөөбүттэригэр Мындааралайтан Балта, Аячыл, күтүөт Костя, кэтин орлор.

– Балтылар Елена Никитовна олохтон туораабытынан ситиһиллэр, дьэ-кэргэнгэр эдьийэлэр Марфа Никитовна, кэтин дьэ-кэргэнгэр, биэргэ төрөөбүттэригэр Мындааралайтан Егоровтар, Сидоровтар, Пуховцевтар.

– Балтылар Елена Никитовна эдьийэ балдыа албуттунан биэргэ төрөөбүттэригэр, кэтин дьэ-кэргэнгэр Оддулуунтан Егоровтар.

КОМӨЛӨӨРГҮТҮГЭР КӨРДӨӨБҮН

Мин, Чурапчы сэлэнигэтигэр олохтооһо Оконешников Николай Михайлович, оһоҕо түбэһэн аҕаһым, иһим барыта протезтар, бастаах группалаах инвалидпын. Соһоһоһу үлэ оҕото буһааһым материальнай аһуһун кыамаппын.

Үлүгэ санаалаах дьонтон сага протезтары оҕоһуорорбөр харчынан көмөлөһөргүтүгэр эрэни туран көрдөһүм.

Счетум нүмэрэ: 42306810378261104597/34.

Редактор А.А. ЗАХАРОВ.

ААДЫРЫСПЫТ: 678670.

Чурапчы сэл., Карл Маркс уул., 26 "а".

Телефоннарбыт:

редактор – 41-332, отделар – 41-265.

E-mail: Osanaoloh@churap.sakha.ru

Тэригэн таһаараччылар: СР Правительствата, Чурапчы улуунун "Сага олох" редакция-издательскай холбоһук государственнай учреждение. Маассабай информация средстволарына туһунан РФ Сөбүлүннэр тутулууну кутуруулаах ууһа регистрациялыр РФ бэчээккэ СР региональной управленигэр 2003 с. бэчээк 20 күнүгэр регистрационнай нүмэрэ – ПИ №19-0423.

"Сага олох" редакция-издательскай холбоһук ГҮ. Офсетнай бэчээт. Сахааһын № 157–158 Тираж 2352. 24.11.2006 с. бэчээккэ бэриллэн. Хаһыат нэһилээх үстэ: олутуунуука, эппиэргэ ууһа субуотата таһаар.

Автор суругар этиллэр санаа редакция позициялар мадды сөп түбэһэр буолбатах. Сурука иһиллэр кэччылэр кырдыктаахтарыгар эппиэтинэни автор тус бэйэте сүгэр.

ТЫА БАЛЫҢАЛАРЫҢАР ХАЙДАҒЫЙ?

Айгүлшын Нисанфорова кураат полициячылар бийкез тартып-таларын үлүктөргөн "дистанциялаштыруу" байызоюн бийлиги-майгыны саясатчылы барарын суруйбут ("Саха мала" сыһарын 27.10.2006 с.) Хабылчы-кард элти аалын сүр сүзү дыйда диктора " " Убайтто түспүт дыйдалы талро өхсөр эр соруток, бу кураук болгон сүм ыгыт-лар дыйдал кордорорчүт да, нөрөчүт да согчо туһата сүм болуоук кураат" дизи хобдох түрүлөс калбит. "Мини куракан, минин дыйдал буолаларын, тын бийлиһаларыт калдык буолу-ой?" дизи ыгыттык түрүбүт.

[illegible]

дөн буолан, конгул-сертификат
сатыллыт.

Бэлэрийн ышлар бу улахан су-
мтаагаар даахайа олохдоо илтэ-
рлийн таривалд эсгэлтээх бяр-
даанын төрөлөөт, Саха Республи-
катын үүсгэлээх бээрэаа, ГЭКу-
малын туруорууллубта. Приори-
тир Эдуардович сэтэ сиперий-
лэст бээрэаста (тералеег, хэдрэг,
акүүлэр-төөхөлөөт, невропатолог,
эпидемиолог, акуштер, уролог) по-
ддэлиивэстэан тустэ, сэгэ юртус-
ка, үлэллэр мээстэ түрүбүтэ.
Омун мааһын көрдүрүтүр, эмтэ-
нэр дэсүү кэлтэ үтүрүбүү-хабы-
рыһын сүөх буолубта. Улууэ
дааһалтылар туруорса, тустэах
бюджет таргылтыһын салалта-
чыларын мууһын бэһээр сөм-
нэр ыһалта. Нэһиивэстэриин,
таргылтырэһин оһоһулуубут гра-
фик үтүрүлүлүтүгүн мэдүтүрбүтэ.
Чүгүү аһамыст күннэ кэлпн
аһахтырбта.

Тригирит Эдуардович хэлсээр
Давалт нь хойнохот одус учиртай.
Онон тууланхайс дотног тууланхай-
сирьт ханхик дотон тэрвэн, кэр-
гист сатайбат. Саганы
саргалайнхын, ханх-багирш бую-
рарын хурдх, ырахаттар,
ывал-халты бар бэр буюлтай
ын Дынл бүтэр чугахан,
дөрлөрүү рафта, ындыкх ынл
уюулх Кунго 35-50-аа иэлийн
сирерг тивэлхт. Онон сарсыард
түлүрт дивалсхыгүр фэчөөлх-
ин барьтай үсгүү да чэс буюу-
р, 1-1,5 часнах учират-бууш,
дотонхын ханхик сирергээр 2-3

чаасна коруулгунгэхх дэвнү 3-4
час аһарига тийэйгэ - юмдаа 6-
7 часна дэвнү. Ойон
кордэрөөчүгү ширдхх, аһах-
дэвнүгэ-аһахтан өөрүү кыһа-
бат бэр буолуша. А.Новафорова
быраастар үлэһэнн уот харахха
сүүһүтэбэл. Калар сыта графиты
быраастар күктэ сөһөөх
воруустанан көрдөлөрү күүдүк
коруулгута"

Камий ижэн ыһаа ордух сыра-
лаһан үлэһит кэмин дэ булан эро-
һиттэ Корүлүгүттэ 1272 үлэһиттэ
1017-тин (80%) көрдүбүт. Бары ор-
то оскуолалар үлэһиттэрин бүтөр-
үһүт. Ити көрүлүгүттэ 929
ойуннаа роостор-сүт түһэрүбүт.

Алба дөдөрөөгүү, Алма орто
окуушатын учуугаа, Галина Пав-
ловна Заболотная миньнек эгдэх -
«Аз-хавна», дэлгэ-уул түбүүтүн
ордон миньнек юзатпак
дөдөрүлүр кызык суух буудавачты.
Дон бу тарзанын бийнжэ, тыа ос-
тумаларык үлэлтигитер, агус
бөбөстөпх буюсу. Байынт баш-
лык убайтылар быраастыт хаан,
лик убайты аялзатарык, ЭКГ
моторун бөкөстөн кырааан нэрэ-
стийлэр. Отгон минен хаанга саар,
холгөстөртү тайымшарык
башарык, ЭКГ, УЗН чөдөрбө-
р түмүктөрүнн 7 үрүкү кээли-
виангилатпак спериалистар
араллара астык. Туух ноз дөкө-
стөн башардыктарык, эрдэтин
орунуокулуг-мэтэвөхит, чөдөр-
бөкөстөнт буюллар. Брэхас сир-
ни бийр кутуушунан калыр бую-
лара бийр буюу.

гар кыра ушарат, баар. Ону ат-
дэмистектер; бөбөгөр башархайыт.
Бүгүн анаммыт күмүштүтөр
сөбүтөр эрдэ бүтүүбүккүт.

Дээд, дунд, хурдны, оюу наймаа-
ахын дэглэснээрээ хэргийн арга
модолдорлоо-гидэ-гээрээх да
буулалт сарланна. Сарланна ага,
Салтны манна буудуулуур арга
доруубууларгаар дэлгэцээх дуу-
ны чадвардана, амьтатгэри
тэжээ тэжээл салалцаагчид,
амьтатгэри тэжээх, үзэ бээрээх-
гэ, профсоюзны, дуу доруубуу-
ныг строховуулар тэжээлээр
бөгөөд уугуунах үлдэлт сарланна.
Дэлгэцтэр өгүүтэн ол арга
доруунаах амьтатгэри-дэлгэцтэр
дэлгэцтэр буудуулар. Огуу дэлгэ-
цтэр дэлгэцтэр-салаагчидыг
уунаах, уугуу уугуунах дэлгэц
доруунах буудуулар.

[illegible]

Бырайыак мантыйгы үлүмөтүр диниетинин эки өбүрү-

[illegible]

АЛЕРМЯКОВ,
физикотерапевт б.клас

А.А. Саввин төрөөбүтэ 110 сыла туолуутугар

А.А.САВВИН (ӨНДӨРҮҮСКЭ) – УЧУУТАЛ, ЭТНОГРАФ, ФОЛЬКЛОРИСТ

Сэтгэвч 21 сүүдэр 1896 с. Богуруускай уулуу II-с Хатай (Болотов) хайлалсаар орто байһынай хэргинээр Чуваштан 5 км явахал суглар Богучинский-тай аласаа бичиглэлээр этнограф, филологист Андрей Андреевич Савин торообута. 1904 сүүлтан тэрэмтгэ бастайа учуудалдырлан Т.М.Скрябинийн нэгитсэньдэлдигээр ИТДЧинхал ААЕЖоо буудаллар. Онгон Дюжюускайга кээрэн реальнай училищцаа СА.Нопгородовтын бигэрэ үсэгмита.

Андрей Андреевич советский учёный, организатор учёно-исследовательской работы в области археологии и этнологии, член-корреспондент Академии наук СССР. С 1960 по 1987 г. работал в Институте истории, языка и литературы СО АН СССР. В 1987 г. перешёл на работу в Институт археологии РАН. Автор более 100 научных трудов, в том числе монографий «Этногенез и культура древнейших славян» (1987), «Славяне восточного Приуралья» (1990).

А.А.Савинин туһунан киини кытта алтыһыг бээр дойдумахтара Н.С.Соловьев, Р.М.Савинин, филологический наука доктори В.В.Иларенков, Г.Попов, Е.Н.Реманова суруйбуттара. Бу ыстагыи А.А.Савинин 1949 с. бэйэстэ суруйан хааларыг автобиографиялар уонна үһсө ахтыкыларг автордар уонна архыын матырыйалларыгар олохуран сурутуни.

[illegible]

послы мой отец не занимал, кроме того, что он однажды был избран главнейшей старостой населения. Ни разу не был судим и ни с кем не судился. Жил безблизводно и сном и пищею. Моя мать умерла 95 лет, а отец 66 лет от роду. Они повели всего 8 детей, двух сыновей и шестеро дочерей. Родители умерли, когда дочери девочки вышли замуж, а сыновья женились и все имели детей».

Бил хяра овог Андрей эр саваа хайаагдга сүхэ засгатай дээхэ сэт Таршүүтэра уламта-рил үөрэнтэрдэ үлгэрин-аста-рын хайрашаабатахара Улахан уул Афанасий метерелли-рево-люцкия илбеса Кырасай Анд-рей убайн батын билингва-нерүүг тэрдэһэнэах улаагта-та, "стаз чигтэ художественнуо литературу раша Вкерева прочет-летом 1906 с' одим маленькый рас-сказ ЛНТашкова Пачинал с 1910-гиди аначал читат' Пушкова Жбаша-Вереа, Мамт Риди, Марк Твена и других писателей". Ити хурууд ки-ти 10-14 саагсааэр хайа-ууэ ула-хан илэсэнтэр айлаһомыларын аалар бовдот.

1914-ж. ван дойдун бастыны сэрин-
гиздер куугунтук бөлүнүшү пропаган-
дандар уйдаран эдер кечат
фороста тирүүлүктө улаптыгы
тиш кылар тустарынан манай
костер". - Ордано на пути изме-
нения моих желаний, ван неопродо-
стова катанасына стена, встала во-
ды моих родителей, которые были
серьезно обеспокоены по их ма-
нису суверенной идеи сына. Мне
нечего, почти против моей во-
ли, жетим на той девушке, кото-
рую я до того еще не видел в жизни".
А.А.Саванн жазган Арайыттан
төрүттөх Кыргышакановар ая
луунуттан Александр Лихоленко
Кристининин өз

[illegible]

Гражданский сорого кыһыл-
ары да, үрүмүртө да кыптыска-
арын туһунан маңык актэр. "— к

субъектом того времени сопровождался с обеих сторон крайними жестокостями отнеси поэма отрицательно". В 1949 г. Сталин сарказом идеология коммунизма разрушится: автобиографиям отныне не будет, Андрей Андреевич отныне будет тупым каруселью.

Выйздан тут олоор андох артыг
жорсубута. 1924 с. жоган калдан
албута. Жана умарта в 1924 г. С
те пар не женился. С женой жи
деся лет. Родилось и умерло ше
стеро детей. Финалк жей сези
ной трагедия стала смерть моего
старшего сына (Матарий) в 1939 г.
в возрасте 23 лет. Он работал учите
лем средней школы». Он
контракт бопс дойдудлаштар ах
талдырышын, Матарий билим
керүү оттугун ардыгар аратын
балаларга эбита үйү.

"Еще в 1928 г. решил посвятить себя изучению якутской этнографии, я стал выписывать из центральных по теоретической этнографии. К изучению и собиранию материалов по этнографии и фольклору своего народа приступил в 1934 г. С этой целью в качестве учителя забрался иногда в очень глухие районы, раздобыл на свои средства и по линии научных учреждений по наслегам и районам Якутии"

Андрей Андреевич 1929 с. Боодурууснай улууһун кредитивэй таваарыстыбегатар суотугулан үлэллэн сыйдан үлэтигээн багуугуөн уурайбагы. (" ибо эга ригиэ мин иэ удьелгеворилэ, тэ иэ илгевалэ мииэ сыйахтэвэл") 1937 с. Саха АССР уоратар обшестволор улар хабарыгы. Ити сыл Тыл, литература уонна история институгулар научнай сотрудууһунан илэр акадэмыга

Эмгэгтэй сэтгэлтэйгүйд директор А.О.Оюунтуултай дайшлагдсан нийр дийдүүлэхтайрбт Сайнш Бодо тална А.А.Савина Булуу, Далайн дуустарынхан фольклорнай-диалектичеснай экспериментийа ылаалшлыгытара Мокшага Верховай Совет песситылар барынш тийнэс институт директорын башуаагийн толороогтууан Л.Е.Морозовын агаан, бу дэснэ тийнэс ыгытара соруудлахтайта, бийтэ туруурсан сэтг агардаага айнастарын толүүру, эмгэгтэйр минимин, транспортын хавч-

чигаллаларыг дийлэлтэй бичрэн барьга, сууриалцаж Сүхэн Тумэг атирааг, ПАОЮуууснай газрынхаа үүрэгтэй, хувиараа дахууш амьсгалынхны эрхр бичр дийдүуахтарыг түгүутгэн хайаагтгэн гэблгэн хайаагтгэн буулгэн сол дингэштэ оруулгах. Бу дингэ МК Азмюос түгүутгэн хайаагтгэн бэлтхэмэ эта. Магга талхын Сүхэн Боло, А.А.Салын бэй, сүхэн түгүутгэн да сымтх буулгохтгэн сэт Улуу үмгүдгэн түлхх сурдааг, кинэ карингн гүрүдгэн саяаг, олус хийагн талорутгэн

Бу экспедициялар түзүлүшүн аял-
лах обьекттары кыярылышара,
үйүлжөндөр, саяктар, оюмдар,
акталышар, саяк сарып-туумун хо-
лобулара, алтына, алтыра, ча-
бырдактар, табырышлар, өс-
көнчөсүнө, сар-дойду аяктар,
саяктарышара хондулутушара,
А.А.Савини поруч аяктарыт
арынагы Сергей Зверев баста-
лашы сургул-белгилер нилдери,
музыка, култура, искусство аяктар
арайыт ураты үтүлжө-
нөсүнө.

[illegible]

Ити аймактайх буюу сулани-
дныг суух аастайга. А.А.Савиний
истигтэй "неблагонзвения"
хүмүүнээрн илгээхээр зин-
дээрн, сэтгэх үүрэг суух дүн
иргэнийнээрн хаста дү үз-
тин уурата-уурата тогтоху ил-
дэхийнээрн.

Ая дайду сэрлэтиг сэлтэри-
р Андрей Андреевич илгээх-
днх хоргүйуутин бийлхэн
хүмүүн "О змрах нэ бөрлө с
түдн нэ ирмэх войнн" дүн Саха
ССР Верховный Советийн до-
длннх загнага сүүрлүүн. Бу
сүдн түүнх илгээх.

байгуулсан, яланг орноо сэлгир-
хотэрийн, сэлгиртэрийн, унаастарийн
нэгдэл тугтүүгү дэлгэр тугтүүн
туурорсубу. Олохоа мэдсэрийн Вер-
ханий Совет Президиүгүн пред-
седател С.Н.Сиверскае протийн
сэлгиртэрийн нэрэмжээр сурдасгаа-
лыга (17/IX.42 е) 1948 с. "Пята
пугуот до" рэзигийн лемдэгийн
нэгдэл тугтэр олохоа 12 бөгөөт-
гүйн хушгаа суртгил бүтэргийн

[illegible]

Народын суруйлаачийн А.С.Соловьев-Бодот Боотур А.Савянгийн "улихан" дээрх нэгтгэлтэй элбэгж илэбэгж, бичлэгтэй бүх Кипр Чуурагча уруксугууд үүдвэр "Ол күн" тхмалылар уулс "Thuisguy" романыг үүс оюогтары Андрей Андреевичтан стийлгит мэхтэйн ахтар. Кипр тхмалыг бичигдэбэлхэвхэж аугуура. Ол өлбых тхмалын аугуу "Ай-кит дэвгэрийн" аан бастаахын хамарх тхмалыгбичигдэб А.С.Савян бүхэлүрэн бууа, аугуах элбэг илэбэг бууула Ол үлэ элбэг күн сийг нэрбөгдөж сугтга.

Андрей Андреевич музейга сә-
дәтсизликбәр сыяларыар элбох
дих жасанаттар пастораммалы-
ра (ашипадиолыммагетара), му-
й йауучай таһьма үрдикбиге
дуусууш 30-40 ш. итепиминица-
ны бир чулуу бәрсебиштиниле
өрбүк ошонд сурун алуларыш
тан айырмаша, итеник Кийи
ла көлүнүнчө-юлунлар өссө
баткан турго.

В. ПОПОВА,
А. А. Савинин заступник историче-
ского этнографического музея
научный сотрудник.

ЫЧЧАТТАР ИККИ АРДЫЛАРЫГАР КВН

Бүтүн Россия үрлүгүн улахан сөздөркөнү
албайт КВН. ал эсептер көрдөөсүз уонна
булутас өйдөөсүз кулууттары
омонкуулары, көрө-нарта улаханнап кысытпабайт
дэлэксэ Саха сиригэр эмне юзэнэп тээнибэ Бийик
улуустугулар оскуола үөрэнэччилэрин уонна
иччэттар нэст ардыларыгар бу күрүктөлүнү үтөск
кубулуйда.

Сэтгэний 16 хүндтэр "Айвилаан" Соннылан
жашагтэр улуус ягчаттарын нэки ардыларьтар
айгьаллар КВН-на дуулаллур субэр ынгарьшаным
Машам, күжэжэйнэжэ дуулаллур сүбэ састаагтар
сэг хаста да үлэлэжэжир, бу сырылга эрэрбигэ
күдүүрбүт курдук Ыгларьшангы соннуута сэлэ
бүтүүн дайи күжэ "быарбытын тэрбэабышын"
Үгчэтэр олохут-даахыгт үгү, мэгү эртүртэни
олус сэгтыгтык уонна көрдөхтүк дьонго
тэрэрдибгэтэрэ. Бу да сырылга улаханнык
сүрэхснээр, күлэр-үөрэр саалаах кэлбиптэр,
хөөжүхүх ичин, тууна суох мэгү курдук буолла. Ити
эрхотр талһынчалан сулус быһыгтар бигэр эмит
чарьсанай сулус баарыным, бигрдижээн үчүгэй
үчүгэрдэр буоллар.

Бүтэцтэй туран, бодьтэй хайраангяагаар да элбэх хамаанда нэгтгэж, бэлтгэлээр торгосгох. Ол арга КВН-ы өндүүр, сэрлээр кишэ албсгит дэж буулар. Хамаандаар үксүлээр Чурагчы нэвчлэнтэй кэлбгиттэр, галсгитэр тайлган Ойдуулунаары профессиональмай шийтгэн уонна охторго да, ыгчаттарга да махын аниааг сыйдыар Мындагыны хамаандата бааллар. Уруксугтан кыгтар хамаандаарга аниа ыгчачка соргалачи-эксолопический көөж кыныны уонна улуус дьахталыны эдэр үлэһиттэре, хамаанда куруорбуттара керэхсэбиллэх. Биирдэилээн ааттаахха, ыгчат психологический кинээ "Милэрийэн кулар", Болугур нийилмээ "Трутаа ЭС", Чурагчы 1 №-дээх оскуолата "Му-му", физкультура уонна спорт института "Обитатели дашыат холма", спортивный интернат-оскуола "Фейр-плей", Чурагчыгаары политехнический колледж преподавателдэре уонна студенаара "Колледж-клуб", Чурагчы 2 №-дээх оскуолата "Мы из Мурубин", улуус дьахталыта "Белая мафия", Ойдуулунаары дэжэй "КОАП" дээн ааттаах хамаандаларынан кылынылар.

Жирова председателем улуус ычскаа отделы
начальнига Егор Станев, чолбонноринин
Чураччылаары народнай театр директора Иван
Бушков, Чураччы кинигинин баһылытын
сыйбуулааны Степан Саргылаев, профессиональнай
фотограф Иннокентий Барашков уонна мин
укуматыйыт.

Бытышы КВН темата "Сыгыр жана прыцл в мои края" Аатырар да атылларынан, танын калыт калыштырар тымыны кылышыгытар анаар. Бастык түнүмөккө бойын билишканын булла. "Добро Якутия, хайруно жю" дин аатынан барыл түнүмөккө бары да кунараа суохтук кылышынар. Ордуу көрдөктүк мындаавайлар Труппа ЭС хамаандарын тахыкта табылына. Тымыны кылыш теманын тырордур сылтан улакан баалайга хаар каларын огу сүрүн атырбт оморбтгара олус үчүтэй. Аатырбт советскай киналарган бир бастыгыарынан булбт "Джентельмены удаче" кишөр хас да кийи хаарыан суунал бир татык хамаандаларын кылы Амма улуттара орубуна үдүктөн көрдөрдүлөр. Көрөчүлөри сарткытар иштетк баалайына хаартан саалаа кылытгара борт булла. Хаар кыраактарын кыта дымго түгүрк пана тигилинбт татас туорахтара борт көрдөктүк кылышынар Огу татас телевизорга кестин хал булбт "Спиромал Айс" жезача рекламанын эмес тематынан дүөрөктөн кылырбтгара борт батымай булла. Чуралчы 2 Нидох оорулатын "Му-Му" хамаандытар тымыны кылыш усулуобуйатыр таба, татаа булаастаах "ини түгү" оморбт орто бүтүн көргөзү быра көрдөк орубуна булла. Дымалабай эйгетин калыт олус дымалаттын "Белая мафия" хамаандата кылышчыларын бирдөлөтөн билишканырбт сөгүнүк кылуна.

Иносэ түүхүмэх - разминка. Бягтааччы дугуйааиылары билэрэр, хамаандалар олору ситэрен бирдэхтээхтэр. Бастагы сурдахта маннаы: "А у нас в лесу родилась елочка, говорят, от крокодила А у нас!" - дегэн сапырахтаахтар. Мындааайылар: "А у нас в лесу родилась сусна, говорят, от Чебурашки", - дегеннэр сааланы балаачы куллэрдэ эрэри, кэллэдятар: "А у нас кулисы зеленые, говорят, от нас", - дегбэтэрин бары сэртэтибит.

Үнэс тухарх - музыкальный "Дед Мороз, красная нос, нам подарочек принес!" - дээн ааттаах. Сэрэнгэлэгийн куддук, бары хамгаандалар Тэвэлэн оршинордоохтор уонна Хаарчашалаахтар Музыкалын өтүгүн үтүгүлэринэн, ырылаларын мэдээлэллэрэ бэлэтигхэ сэл эрэри, быыл диникэр хайдах эрэ уота-күөлү сүөхтар. Окуулар интернат тахсылта тугунан да чорбойот эрэри. Түрпүчлэ КВН баарын тухары жорыны кытта бэлэни бастакынан олохтуу сатааччылар күүлэр

буолулар. Сага кыттар "Маарыкчан куомарын" идеялара үтүгэй өрөөн, тиздиге мөстөх Кыргыттар, санааргыттар түһүрүмө, "Бастагы билинчүмүктөөк буолар", - дидириини, бастагы тахсыт сыйыналаах буолара биллэр. Уруксуга төгүмүктөөк, хамаандылар байыл музыйынан балаачы баалдар, жас хамааньыларын догууауулуу саатчылар, онтулар кымсат барт табынастаахтык сөө түбөстө

Төрлүү түһүмэлхэ бары да кыратык "утуйан" ышпыбыт. Дыңыр сорулук ыһылыгынан бөрөлүбөт "В юный год у нового якута от 'а' до 'я' все новое" дэти аайтаах түһүмэл хамаандалар ситэ өйдөөхтөхтөөдүү, хайдах дуу, кыластык эттэххэ, Чурапчыбыт бадараанылар тирэнэр сир көрдүүр курдук чарыкхай көстүүнүр да өр көрдөөтүбүт. Мин санаабыр саамай бастынанарынан "Белый мафия" хамаанда тахсыта буолла. Урут түһөн эттэххэ, күһүлгө алтылар дьонум хамаандаларын аата мин сэгээрэбин кытта туох да уопсайа суохтар. Бу түһүмэлхэ дьаһалта үлэтигэрэ улуус биир саамай ырахан боштурунуһан буолуу бадараанытын таарыдылар. Биир тарбахха баттанар модельербыт Лев Колесов коллекциятын баһылыгынан эрэһинэ саппыкы модатын таһаардылар. Ол курдук, дэрэбинэвтэн - улуус юниһэз, массылаттан - дыһыр, киһиэрү муһахтан - баһылык субэтигэр туох да кыбыстыта суох сыдыаахха сөп практичнай уонна киэргэллээх эрэһинэ саппыкылар сценаар табыстылар. Кумааһын баанчытаах уонна тиксхэрдээх эр киһи уһуу остоох саппыкыта, күөһээнни быһааччыһаны кытта кэтиэххэ сөптөөх кылабычылас киэргэллээх дьахтар кылас остоох саппыкыта, спортивнай сурутаах-биһитээх элэр киһи саппыкыта.

Үгүс хамаандагдалар киши өйдөөбөтө, кулбаңга алдох. Былырыны хамаандагдалар биригтөн-бир чарылхай буолуланнар, жюри чилиэттэре түмүтү талаарар сөзсөөтүтөр, омунаан эттэххэ, охсуна сыгыптыт. Бу бырыыла барыта дьэниэ. Бастагы миэстэн туох да баарбаа суох Болугур изиһилиэтин "Труппа ЭС" хамаандата ыһан өгтөөх телевизорунан (тор наар өтөөх" дьөрбөт збитэ буолла, билиэти өгө суох телевизор да суох) наараадыланна. Кмайыгыгөрөммит оролор биринстэрин элэ курдук тахсан сыгылар. Бу изиһилиэк хамаандатын удууспут баар-суох "самородога", сэлэх таллааннаах, чарылхай киһибиэт Мария Андреевна Дьыһовская хас да сыдлар устатыларот бөлөмбөр. Тыл-сө, көр-кулугу, мууһа, камсыһа, атрибут - бары өттүнэн киши бэлээнкөбүт хамаандагдалара саарбаа суох бистыг буолааччылар. Оһон түгэниээн туһанан Мария Андреевнага мэхталыгтын вонна сүгүрүйүбүтүн тэрдэбит.

Ихэнх мөстлэр КВН-н бастакын хэлтэр "Белал мафрин" улуус дахалтатын хамаандата тарыста. Эдэр дьон септенилэрттэн улаханньк сохуйдулар байһылаах. ДВД-илер кэниллэх байһылк И.Н.Аммосова тийэр кыахтаньлар. Бэйэлэр инжилэрттэн, бигр эрэ күн бэлэмнэлэрттэн үһү. Олата бигр идэктэ бэлэмнэлэрттэн туох да ааттаах күтүгтэй хамаанда тахсылһы. Манна лидерлэр, улууслук байһылын секретарынан үлэллэр. Архылина Попова дыһырын бэлэтир наадлаах. Үлүскэ сылтан-сыл сыһаа тупсан иһэр КВН-шитардаах физкультурнай институт "Обитатели невестного холма" хамаандата тарыста. Бастакы инжилэрттэн бу хамаанда, кыттааччылар үксүлэр кенсай олохтоохторо эгэн буолан буолуу, тага-сага, тирбул чааһылар мөлтөх буолаллара. Бийл тупсуу дарахсаа тута быраһаллар. Институт хамаандатын кыттааччыларынган хас бигрдиолэр бэрт дьөөсө донор бигрлэрттэн тутуллар.

Үгдэ бэлхэвхээн анал биринстэр берилбөөлэр. Азмонча түһүмээр бэргэн этүүлэх колледж амаандата уонна Мындарайы хамаалдатын аралхай соннооччута Коля Тарасов "Бастыг соннооччу" аатын ылан свельник биринстэри үтүдэр.

Түмүккө туту этпэхкэ собуй? КВН инникитин айдар кэскилсэх. Ыччаттар дараны олуоха утары аараллар. Ол ээрэри борилибиг теманы араастан ийөөһүн баар. КВН-ы ооньуулар, биллэн турар, харахын Алыбар да этилэринэн, булгус өйөөхтөр онна көрдөөхтөр ооньуулар буоллаа. КВН дьомто уоллота улахан. Бедье политикстар үлэтир дараны каниа бэрт кыраагыткэ көрипсөһүнүн, сээһүнүнэн. Ону таһынан ырыта-үткүүтэ, юмор араас көрүнө. Күһүн эрэ сөргөһөтүөх, хараһын аһыах, ыччатын көһөтөрүөх ооньуу буоллаа. Оюн инникитин улууса КВН күһүн аһылара буоллар иһин бэрт савалдааһын. Бу ооньуу сылта көрдө эрэ уолбаска, сезоннарынан хайгытыллан чаастатык ардар өһөлөр харахтара уостанан, дэа, эбии өһөһүнэн, умайан ооньуу этилэр. Күһүн эриһтиригэр улуус хамаандаларыт лидердэрин, олобур, Мындааайыттан Мария Дычковскаяны, №-дөөх оскушаттан Марианна Дычковскаяны, олетехническэй колледжтан Ангелина Попованы ардар күһүн ууох эрэ хамсааһын тахсын эгэ.

Оксана ЖИРКОВА.

ҮЛЭ МАННЫК САБАЛАММЫТА

Чуранчига тасен сулуусната тэриллэбитэ
10 сылыгар

С ыл-хонук түргэнийн ааһар, 1996
сэлдээххэ букуулдуу-тэкилийн, ким
хайдх сатыһарһан, кыахтарһан
үдэлнир-хамсыр кэмэ этэ. Ол снэринэн Г. Г.
Дагданча Бэстээххэ дьону тасһата. "Үй-харчы
бөрүн килээриммт үһү" дьон эмнэ да
сөөргүлүүр эмнэ да хайһыһы сага-һиэ иһилээхэ.

Бигдэд Григорий Григорьевич минь үлэлийнх
хонтуруубар кириэн кэлэн: "Уйбаан, бу дьону
тайһы үчүгэй, туһалаах үлэ буолсу, эбии
суолпардарда булуохха эрэ", - дигэтэ. Талан-талан
А.П. Аржакову ыгыран ылан кэпсэтибит.
Кинийит үлэтэ суох олорор кэми буолан
сөбүлэстэ. Салгыы бэйэтэ булан-талан утум-
сигым М.М. Потанины, Я.А. Тимофеевы бу үлэр
кыллорбит. Дьэ ити курдук ахсаан өттүнэн
элбээн Чурапчыга тахсан үлэтэ сайданымыта.

Бастаки түрөөний, билэн тувар, ыарахаттардаах этэ. Очкюрт дьон түлөбүрдээх айаһыга сана үөрөнэн ээр буолан араас түбүктэлэр тахсаллара, кыһырысааччылар, үөхсөччилэр да бааллара. Итинэхэ эбин инфляцияны, сотору-сотору үрдүү тувар сыананы эбон көбис. Тулуурдаах, дьулуурдаах уошаттар буолан сыгытарыбакка үлэлээбиттэрэ. Дьону-сэргэни массыынара олоруу, байы-байыны убаастаһыы културатыгар үөрэһиң бабаларын кылааттарын киллэрбиттэрэ дьэн астыан бэлиэтибин.

Үзлөгчтүн-хамнасыгтын сэргээг атын
үлүгүстан тийш калын үлүгү кийрээгтээр. Е. Е.
Бурдлин диги суонпар уол калбигин ий агара
курдук үрөгтөгү-такайан суолга таһарыгтыг.
Аны Тааттага тагын сулууснатын тэрийэр
түбүккэ түсүлүштү. А. Х. Яковлев, В. В. Огонерев,
Р. Р. Прохоров диги уолаттар диги таһыгтыг
үлүгүлөгчтээр.

Хайдах үлэлнйрбит туһунан үгүстүк сүбэлээрбит, улуус дьаһалтатыгар, БДД комиссияларыгар муньахтары ыггалдырыбыт. Икки улууска БДД комиссияларын салайааччыларынан үлээсбит А. И. Федотова, М. М. Соровак үтүө көмөлөрүн иһин махтана саныыбыт. Үлэ сүмүгүн булан, таксист элбээн барбыла. Сотору аны үлэ биргээздэлэргэ араасан тэрэллэбит. Чурапчыга С. С. Ыракуев, Р. К. Сергеев биргээздэлэргэ эһин тэрэллэбиттэргэ.

Билигний икнн улууһунан ыраах (международный) маришутунаах таһар суусчөк, предприниматель үлүһүн. Чураачы улууһун пассажирдарын дымтэтэн ылан, аадырыска гизрдэн, таһарастарын эгчирэһчөккө түһэрэн бизэрэллэр. Соторутаарыта Чураачы улууһун гаксига сулууспата мустан союэ тэринэртэ ыһаарыһынар.

Түмүкчүлөр таксистары сулууспалары
түрлөйлөттө 10 жылдаах үбүлүүбүтүн ээрэлээт
гурул сыйрааах, түбүктөх үкүлүктүр
кыткылар, чөгтөн доруубууна багарабын.
Суултү мээдин көнү буолуоктун, ииниттүтүр
агыстаах айал суола тыргылынын!

Н. МАКСИМОВ, Чуваши-Татта удуустарын
транспортына бусдаргелмелай
инспектора.

ЧУРАПЧЫ ТЕННИЊЭ НЕРЮНГРИГА

Бу ий бастакы аңгарыңар Нерюнгри куорат дьаһалтатын кубогар остуол тешиниңгэр оскуола оҥлоругар абадас турнир буолан ааста. Уолаттарга 11 хамаанда, кыргыттарга 9 хамаанда кылгымыны ылдылар. Олохтоохтор 3 хамаандалара, Беркажит, Чульман, Тында, Таатта, Мана-Ханалас, Хагалас оонньочулары күөн көрүстүлэр.

Бу күрөктэһиниң Чурапчыгаста Федуллова На-
да П-с мизгэт, паранан оонньоуга Оейнов Нур-
гун, Данилов Коля П-с мизгэт буюмдулар, кыр-
гыгастар паранан оонньоошуннарыгар Федуллова
Надя (Чурапчы), Степанова Яна (Манз-Хангадас)
П-с мизгэттар тагдыстар.

Хамзаданан түмүккө Чурапчы кыргызтара
IY-с миэстэ булчулар, улаттарга Чурапчы иккис
хамзаданата IY-с, бастакы хамзаданата Y-с миэс-
тэни ылышыр.

Маных үрдүк таһымнаах күрэхтэһин биһиги ордорбут республикаҕа бастаан иһин күрэхтэһиллэрэр, бастаан туран, он-санаа өттүнэн бэрэрсөөлүһүрүтэр туһалаах буолбута саарбаҕа суох. Күрэхтэһингэ кыттарбытын хааччылыыт улуустаагы уорэх управлениетын салааларыгар (нач. Е. С. Сидоров) спортсменнар уонна төрөлүүттэр ааттарыттан махталбытын тирэдьиб.

В. ШАДРИН, тренер.